

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Historia Scholastica Magistri Petri comestoris sacre
scripture seriem breuem nimis [et] obscuram elucidans**

Petrus <Comestor>

Argentine, 1503

VD16 P 1829

De diuer[sis] colorib[us] [vir]gis [et] fetib[us]. ca. lxxxviiij.

urn:nbn:de:hbz:466:1-30892

pallante gligāte quē interfecit Tradit autē eū
p dānuū illud insule ciclades longo tpe ob
umbrate fuissent, a quibz rarefcentibz pma in
ter eos delos sole illuminata est, 7 ideo delos
dicta, qd sonat manifestū

De reliquis filiis lie et ortu ioseph,

Caplm. LXXXVII.

Liben tempore

messis triticee, xl' iā collectis hoz
deis. Uel forte tres collectōes a me
fēdo, i. colligēdo mēses dicit, mēsis pmo
rū q pma, mēsis triticea q scda, mēsis vide
mīaz q tertia. Hoc in q tpe ab agro regress^o
rubē, tulit mādragoras et dedit mīi sue, Lu
tus esū desiderās rachel dixit lie, Da mibi d
mādragoris filij tui. Opinā ē q dā h gen^o
pomi i escā sumptū sterilitate para
re, qd augustin^o falsū eē dicit. Cū em mādra
gorā vidisset, occasio ē h^o lectiois naturā et
oem et vim diligēter asserit se pseruatū, 7 nī
hil tale reppisse i ea, Et ait līa. Paz, ne tibi vl
det q abstuleris mibi virū meū, nisi 7 mān
dragoras sim ul tuleris, Rachel fororis frā
mīrigās ait, Dormiat hac nocte tecū p man
dragoris filij, et occurrit līa iacob redēnti d
agro q eū mercede pduxisset significās, Et
cepit nocte illa 7 pepit qntū filiū, 7 ait De^o
dedit mibi mercedē, qz dedit ācillā viro meo,
7 iō vocavit puez isachar, qd sonat merces,
Isachar ei merces, Pro eo estā sic vocavit eū
qz mādragoris emerat vīri introitū. Rursū
līa cepit sextū filiū, 7 pepit et ait, Decum
habitabit marit^o me^o qz genuit ei sex liberos
7 ob h vocavit puez zabulō, i. habitaculū
In libro tū noīm hebreoz, violēter flux^o no
ctis interpretat. Post quē pepit fillā noie dīnā
Recordat^o est autē dñs rachelis, 7 apuit vul
uā ei^o que pepit filiū dīcēs. Addat mibi dñs
filium alterū. Et ob hoc dicit^o est puer ioseph
id est augmentum.

De diuersicoloribz vīrgis et fetibz,

Ca. LXXXVIII

Initis ergo an

fms, rūtū, seruitij pyroribz, iacob di
xit socero suo, Da mibi vxores 7 li
beros meos, vt reuertar ad terrā meā. Et ait
labā. Inuentā grāz in p̄spectu tuo, vt adhuc
fuitas mibi, vī, ānis, 7 p̄stīue mercedē quā
dem tibi, Scio em qz ppter te bñdixit mibi

de^o, Et ait iacob. Iustū est vt allqñ pulcē
domul mee, Si feceris qd postulo, adhuc pa
scā pecora tua, Sepa greges vartos 7 spar
so vellere, et trade i mān filioz tuoz, vnico
lores p̄o trade mibi, et qd ex vnicoloribz va
riū natū fuerit sit merces mea 7 qd vnico
loris tū respōdebit qmibi cras iusticia mea
id ē i futuro, qd, Tecū facit natura, vt alba
ex alb, nīg ex nīgr nascāt, meū iusticia mea
dū de^o p labore meo qd iustū tibi vidbit red
det mibi 7 naturā. Gratū h habuerat labā, 7
separuit oēs diuersicolorz, 7 ddit filiis suis in
custodiā, Vnicolores tradidit iacob, 7 sepa
uit iter trū dīez inter iacob 7 filios suos, ne
q̄s ex vicinitate pecoz nasceret dol^o, Et ita
planū h dicitū ē, nisi qz in textu legit, qz laban
vnicolorē gregē tradidit in manu filioz su
ozū, i. iacob, qd videt hūc ei qd dicitū^o. Pōt
dicit eū tradidisse i manu filioz suoz, i. nepoz
tū suoz filioz, i. iacob, qz sub p̄e opiliones
erāt. Uel p anticipatiōē dicitū est, i. vnico
rē gregē p̄ natū sub custodia iacob dedit fi
lijs suis cū diuersicolore p̄i^o dato Hierony
mus qz dicit, vsqz ad tps suū locū hūc p̄fusi
fuisse iacob aut nouā nature strophā, i. con
uersionē p̄metat^o, 7 naturā arte naturali pu
gnauit. Tulit ei p̄gas vīrides populeas, q̄s
līx, straceas vocat 7 amygdalias 7 platani
nas q̄s p loca discorticās vartū p̄gaz fecē co
lorē. Forte tres erāt canales 7 tres p̄gas tan
tū eiusdē lōgitudis cū canalibz tantū, cuiqz ca
nali suā vīrgā iponēs, Forte plures erāt i ca
nali p̄ge, Observabat g iacob tps in q̄ pe
cora ascēdebant, 7 in seruore dicit cū ad potā
dū auida p̄geret i ipa auiditate potādi facie
bat oues 7 capras ascēdi, vt tales fet^o p̄cipēt
q̄les ūbras arterū 7 hircoz sup se ascēdētūz,
in aq̄z speclo videbāt, Ex p̄g, em ibi positū
vari^o erat vmbraz color. Ne aut oēs fet^o di
uersicolores fierēt et dep̄hēderet dol^o, sic fet^o
perauit iacob. P̄iō tpe cū ascēdebant oues,
qz verni fet^o meliores sūt ponebat p̄gas vt i
cōspectu eaz p̄cipent, In serotina em admī
sura, i. ea q̄ fiebat in extremitate veris, dete
riores sūt fet^o, qz i tard appetētibz costū mīn^o
vīgz natura, 7 iō tūc nī apponebat p̄gas, 7 ita
q̄ serotina erāt facta sunt laban, 7 q̄ p̄mī tps
iacob, Uel forte serotina admīssura dicta ē
in autumno, qz natura ouū mesopotamie ē
italie eadē esse tradit, vt bis in anno pariant
Uñ poeta, Bis grauid e fetu, Qd aut dicit

Libri Genesis

q̄ in v̄rgis h̄cperent. Dicit hieronymus v̄m
hebrei verbi nisi circūitū exprimi non posse
Significat em̄ toti corp̄is extremā percussio
nem. in feruore coit̄ extremo. Nec m̄tz. silēz
p̄specte imaginī sobolē fieri in extremo vo
luptatis. cū h̄ ip̄m in equaz gregibz ap̄d h̄
spanos fieri dicat Hieronymus. Et quintilla
nus matrona accusatā q̄ ethiopē peperisset
et imagine p̄specta h̄ accidisse argumentas
defedit. Et i libris scriptū hypocras reperit
quādā puntendā qz pulcherrimū puerū pe
perisset. v̄triqz parenti generi quoqz eoz toti
dissilez. nisi monuiss̄ hypocras q̄rere. ne for
te talis pictura esset in cubiculo. Dicit est ḡ
iacob v̄tra modū. Postqz aut̄ audiu it verba
filioz laban dicentiū Tulit iacob n̄ra. z d̄ fa
cultate pat̄is fact̄ est incl̄y. z etiā faciē labā
anima duertit q̄ nō eēt erga se sicut heri z nu
diuissent. marie dicēte sibi d̄no. reuertere in
terrā tuā. et ero tecū. misit et vocauit liam et
rachel in agrū vbi pascebat gregē z ait. Fas
cies p̄is v̄strū nō est meū. Scitis qz circū
uenti me. et mutauit mercedē meā decē vicibz
bus. **Lxx.** dicit decē annis. S̄z intelligendū
est decē annis. q̄s decē circūolatiōibz. q̄ des
naria mutatio in sex annis facta ē. Dicit em̄
ioseph. q̄ om̄e t̄ps qd̄ fuit cū labā. **Lxx.** anno
rū fuit. Noluit aut̄ iacob tertiā septimanam
ānoz p̄lere sub illo. p̄ ē neq̄cia. vidēs em̄
labā plures nasci diuersi colores aiebat. De
inceps vnicolores sint merces tua. Itē cū v̄
debat vnicolores multiplicari mutabat mer
cedē. Et addidit iacob. De tulit s̄bitatā pa
tr̄ v̄r̄. z dedit m̄bi q̄ i somn̄s oīdebat m̄bi
q̄les eēt fer̄ nascituri. q̄ z dicit m̄bi. Sur
ge z egredere de tra hac. Rūderunt itā z ra
chel. Quasi allēas p̄putauit nos p̄ n̄ nūqd̄
q̄c̄qz residui habebim̄ de facultatibz z bere
ditate ē. Fac q̄cūqz p̄cepit tibi d̄ns.

De fuga iacob et federe in̄to cū laban

Caplm. **LXXXIX.**

Virgens ergo ia

Iacob cū vxoribz z liberz abiit. tulitqz
oem̄ substantiā z greges. z q̄cquid
i mesopotamia adq̄sierat. Et deduxit etiā ia
cob vt ait ioseph. medietatē gregz nesciēte la
ban. qui eo tpe ad tondēdas oues terat. Ra
chel etiā nesciēte v̄ro idola pat̄ris sui p̄ciosa
furata ē. et secū tulit nō ad colendū. qz docē
te. v̄ro sciebat nō esse colēda. s̄ si cōprehēde

rētur p̄re p̄sequēte vt ad hec fugendo vent̄
am ipetrarēt. Iust ḡ iacob amne trāmissio cō
tra montē galaad. z nūciatū ē labā d̄se tertio
qz fugisset iacob. Qui assumptis filiis et co
gnatis suis infecut̄ est cū septē diebz. Tū to
seph. dicit Labā post p̄mū diē cogscēs dis
cessuz iacob et fillaz p̄secut̄ est eos. z i colle
p̄cul collocatos inuenit eos. P̄d̄ dicit. qz si i
tertio diē cognouit. tūc post p̄mū diē d̄z co
gnouisse. qz tūc egressus nūci. tertia diē v̄it
ad eū. vbi filij pascebat greges. q̄ separati erāt
a iacob itinere triū diez. vt p̄dictū est. Vidit
aut̄ labā in somn̄s deū dicentē sibi. Caue ne
quicqz aspere loq̄ris s̄ iacob. Qui p̄surgēs
ait ad iacob. Quare me ignorante fugisti. Et
cur furat̄ es deos meos. Cōsobzū. z gener
me. z coepulatoz. hec facere nō debueras. Re
spōdit iacob. Timui ne filias tuas violēter
auferres m̄bi. q̄ tū nō tā me qz filios sequi
tur. Qd̄ aut̄ furū me arguis apud quēcunqz
iueneris deos tuos. nec eēt corā frat̄ibz n̄ris
Ingressuzqz laban tabernacula lie z ancilla
rū nō inuenit. Cūqz intraret tabernaculū ra
chel. illa subē stramēta cameli abscondit idola.
et sedit desup. z querētī p̄i ait. Ne irasca
tur d̄ns me. q̄ nequeo ei assurgere. qz iuxta
p̄suetudinē feminaz nūc accidit m̄bi. et sic
delusa ē sollicitudo querētis. Fratuzqz iacob
improperauit ei qz p̄ diligentī seruitio. **Lxx.** an
noz nō meruerat vt ip̄e oem̄ sup̄ellectilē suā
scrutaret. Et ait laban. Om̄ia q̄ habes mea
sunt. sed quid possum facere filiis z nepot̄
bus meis. Veni z ineamus fed̄. Tulitqz ia
cob lapides et erexit eū in titulū fed̄. z ait
fr̄ibz suis. Afferte lapides. Qui p̄gregantes
fecerūt tumultū z comederūt sup̄ eū. Et dixit
laban. Tumul̄ iste sit fed̄. nostri testis. ne
ego transeaz illū pergens cōtra te malū tibi
cogitās. Nectu transeas ad me nocēs. nec
aff̄ literis filias meas nec vxores alias sup
eas induxeris. Et ob h̄ dixit iacob lingua sua
collē galaad. id est. aceruū testimoniū. Gal ei
aceruus. aad testimoniū sonat. Laban vero
s̄ra lingua. vocauit eū igar seducha. Laban
autem de nocte cōsurgens benedixit eis re
uertens in locum suum. Porro iosephus di
cit eos columnam in mōte statuisse sub sche
mate are. Forte acervum columnam nomi
nauit.

De muneribus p̄missis esau

Caplm. **LXXX.**